

MYRSKYLÄN KONSERNIOHJE

Sisällys

1.	Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	3
2.	Soveltamisala.....	3
3.	Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen	4
4.	Konserniohjeen sitovuus	4
5.	Kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivaltajako	5
6.	Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus	5
7.	Konserninvalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen	6
8.	Kunnan luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeuden turvaaminen	7
9.	Velvollisuus hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa	7
10.	Konsernin sisäiset palvelut	8
11.	Kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen	9
12.	Kunnan tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa	10
13.	Tiedottaminen	10
14.	Kuntakonsernin tarkastus.....	10
15.	Voimaantulo	11

1. KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

2. SOVELTAMISALA

Konserniohje koskee Myrskylän kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Myrskylän kuntakonserniin ei kuulu tällä hetkellä tytäryhteisöjä ja säätiötä, joihin kunnalla olisi kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta. Kirjanpitolaisessa määräysvallalla tarkoitetaan tilannetta, jossa emoyhteisöllä on oikeus käyttää yli puolta kohdeyrityksen kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai oikeus nimittää tai erottaa enemmistö kohdeyrityksen hallituksen tai siihen verrattavassa olevan toimielimen jäsenistä.

Kunnan osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteyseritystä ja osakkuuseritystä. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöä, jossa emoyhtiöllä on joko yksin tai yhdessä muiden samaan konserniin kuuluvien konserniyhteisöjen kanssa merkittävä omistusosuus ja huomattava vaikutusvalta.

3. KONSERNIOHJEEN KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan tytäryhteisöjen hallituksissa, samalla kukin tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan. Kunnan osalta konserniohjeen hyväksyy valtuusto, liitesivun osalta kunnanhallitus.

4. KONSERNIOHJEEN SITOVUUS

Kuntakonsernissa hyväksytyjä konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta pakottavasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, sopimuksista tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti kunnanjohtajalle, missä tarkoituksessa hyväksytään myös sähköinen menettely (sähköposti).

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

5. KUNNAN TOIMIELINTEN JA VIRANHALTIJOIDEN TOIMIVALTAJAKO

Konsernijohto, konsernijohdon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kunnan hallintosäännön pykälissä 2 ja 16.

Kunnanhallitus vastaa kunnan konsernijohdosta. Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kuntakonsernia.

6. KUNTAKONSERNIN TALOUDEN JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU JA OHJAUS

Valtuusto asettaa talousarviossa ja kuntastrategiassa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita. Tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä sekä valtuustotason tavoitteiden määrittämisestä. Konsernijohto tukee toiminnallaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kuntaan tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevasta konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista.

Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen tilinpäätöksen tulee olla muodoltaan ja rakenteeltaan sellainen ja valmistua siten, että kunta voi valmistella konsernitalinpäätöksen kuntalain edellyttämällä tavalla. Tilinpäätöstiedot tulee antaa kunnan edellyttämässä määräajassa.

7. KONSERNINVALVONNAN JA RAPORTOINNIN SEKÄ RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan valtuuston 15.12.2014 hyväksymän ”Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet” -mukaisesti.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Kunnan tytäryhteisön on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaa varten kunnalle erikseen pyydettyä raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehitymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Merkittävät poikkeamat hyväksytystä suunnitelmasta, talousarviosta ja rahoitusasemasta on raportoitava aina välittömästi konsernijohtolle. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten vastuulle. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoiva viipymättä konsernijohtolle. Tytäryhtiön on annettava konsernijohtoon pyynnöstä muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitolapaa.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto tai hallinto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajosta ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

8. KUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TIETONSAANTIOIKEUDEN TURVAAMINEN

Kunnan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan viranomaisilta sen hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimeensa tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Tietopyyntö esitetään kirjallisesti konsernijohdolle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

9. VELVOLLISUUS HANKKIA KUNNAN KANTA ASIAAN ENNEN PÄÄTÖKSENTEKOA

Yhteisön hallituksen/hallituksen puheenjohtajan/toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa kirjallinen kunnan/konsernijohdon kanta seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat kuntastrategiassa ja talousarviossa tytäryhteisöille asetetuista tavoitteista
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
- hallituksen yhtiökokoukselle tekemästä voitonjakoehdotuksesta
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- toimitusjohtajan valinta ja palkkausjärjestelmä ja sen muutokset
- yhtiön henkilöstön kannustinjärjestelmä ja sen muutokset
- pääomarakenteen muuttaminen

- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- kiinteistö- ja yrityskaupat
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiötä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- johdannaisinstrumenttien käyttö
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset, merkittävät henkilöpoliittiset ratkaisut
- yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinta tai vaihtaminen
- eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että kanta tai mielipide on haettu ja että se kirjataan pöytäkirjaan siinä kokouksessa, kun kyseisestä asiasta tehdään päätös hallituksen kokouksessa.

Mikäli asiasta päättäminen kuuluu yhtiökokoukselle, konsernijohton määrittämä taho huolehtii siitä, että tarvittaessa pöytäkirjanotteeseen, jolla henkilö valtuutetaan edustamaan kuntaa yhtiökokouksessa, sisällytetään kunnan kannanotto asiaan.

10. KONSERNIN SISÄISET PALVELUT

Konsernin sisäisiä palveluja voivat olla esimerkiksi rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuliikenteen hoito, hankinnat, vakuuttaminen, henkilöstöhallinto, taloushallinto ja tietohallinto.

Konserniin kuuluvien konserniyhteisöjen on noudatettava julkisista hankinnoista annettua lakia ja Myrskylän kunnan yleistä hankintaohjetta. Konsernin hankinnoissa pyritään tarkoituksenmukaiseen yhteistyöhön konsernin sisällä. Hankintalain mukaan kuntien lisäksi myös kuntien määräysvallassa oleva yhteisö voidaan katsoa hankintalain tarkoittamaksi hankintayksiköksi, jonka tulee kilpailuttaa omat hankintansa hankintalain mukaisesti. Kuntakonsernin hankinnat ja omaisuuden luovutus on suoritettava hyvää hallintotapaa noudattaen. Hankintojen valmistelussa ja päätöksenteossa on huomioitava esteellisyyssäännökset.

Tytäryhteisö ei ilman kunnanhallituksen lupaa voi myöntää takauksia tai käyttää omaisuuttaan vakuutena. Lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antamisessa tulee noudattaa kuntalain 129 §:n säädöksiä.

11. KUNNAN TYTÄRYHTEISÖJEN HALLITUSTEN KOKOONPANO JA NIMITTÄMINEN

Kunnanhallitus nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallitukseen sekä yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Hallitusjäsenehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallitukseen nimetään kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

Hallituksen ja toimitusjohtajan oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät lähtökohteisesti osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan, ja niitä voidaan täsmentää hallituksen työjärjestyksellä.

Tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

12. KUNNAN TYTÄRYHTEISÖJEN HYVÄ HALLINTO- JA JOHTAMISTAPA

Konserniyhteisöjen tulee noudattaa hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteita siten, että ne varmistavat, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kunnan omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten.

13. TIEDOTTAMINEN

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on tiedotettava kunnan toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin kunnan osallistumisen yhteistoimintaan tai muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Yhteisön tai säätiön on myös oma-aloitteisesti tiedotettava toiminnastaan ja taloudestaan. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin antamia ja kunnan tiedottamista. Ennen tietojen antamista yhteisön tai säätiön on arvioitava, voidaan-ko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa. Yhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisöjen puolesta hallitus.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolella kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

14. KUNTAKONSERNIN TARKASTUS

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kunnan tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajien tulee olla auktorisoituja. Tytäryhteisöjen on huomioitava tämä asia yhteisöjen yhtiöjärjestyksissä.

Tarkastuslautakunta arvioi kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimitusjohtajan tai vastaavassa asemassa olevan henkilön tai toimielimen jäsenen kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

15. VOIMAANTULO

Tämä konserniohje tulee voimaan sen jälkeen, kun valtuuston asiassa tekemä päätös on tullut lainvoimaiseksi.

LIITE 1

Kunta on osakkaana seuraavissa yhteisöissä:

- As Oy Virastotie (äänivalta rajoitettu 20%)

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä:

- Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymä
- Eteva kuntayhtymä
- Uudenmaan päihdehuollon ky
- Uudenmaan liitto

Lisäksi kunta on osakkaana seuraavissa yhteisöissä, joita ei ole yhdistelty konsernitaseeseen:

- Kymenlaakson Sähköosakeyhtiö
- Kuntarahoitus Oyj
- Salpakierto Oy
- Loviisanseudun Vesi Oy
- Kunta-asunnot Oy
- Työterveys Wellamo Oy
- Posintra Oy
- Koha-Suomi
- Sarastia Oy
- Kuntien Tiera Oy
- Itä-Uudenmaan ajoharjoitteluratasäätiö
- Kårkulla Samkommun